

Generalkarta

- 1 Fördelzande jordlag
- 2 Med livunderstöds af statsmedel utförd arbeten.

På grund af Kongl. Landbruks Akademiens Förvaltnings Komités förordnande har understeknad under April månad innevarande år verkställt undersökningar i och för förläggning och odling af sanka marker, belägna i egna till Kållens Ål eller den s. k. Bergövaragård i Söderman län af Södra Mön härad och Kalmar län och för med anledning af de verkställda undersökningarna afgifva följande

Titelätande.

De marker, hvars odling i frigosätas, äro till sin hufvudsakligaste del så lågt belägna, att högsti watten ytan i Kalmar sund öfversvåmnas desamma och till och med sommarwattennståndet lägger hinder i vägen för deras fullständiga förläggning. Att tillgodogöra sig dessa marker för odling har sålunda wäte stora swårigheter, emedan det varit förenadt med kostnader, allt för dyra för en enskild person att på en gång utgifwa. Försök hafwa icke desto mindre blifwit gjorda att tillgodogöra sig delar af dem, men flödwattnet i sundet har twungit att åter öfvergifwa de påbörjade odlingarne.

Att fullständigt förbjuda dem kan endast ske på det sättet, att medelst en wall skydda mot öfversvåmnningar och genom ett pumpwerk förflytta wattenet öfver denna wall. Detta mått är ingalunda några oöfverstigliga swårigheter, emär dels ingen större häck genomflyten odlingslägenheten, dels området, hvarsifrån underborden skak genom pumpverket aflördas ej är större än 737,816 qv. meter och dels odlingslägenheten ligger öppen för hafwet.

drifva pumpverket och driftkostnaden sålunda reduceras till
ett minimum.

Förslaget förslår afse på undsläp en sådan in-
sättning och utpumpning af vattnet tillägga de vatten-
skador, odlingsbara markerna. För detta ändamål för-
slås, att en wall lägges i rigan mellan Skallens
N: 2 och 1 egor, samt en fördämnung i sjelfva mynnin-
gen af utsläppsdiket, där pumpverket uppställes.
Wallen, som på samma gång kommer att användas
till väg, göres med en bredd i kronet af 4 meter,
med en höjd af 0,5 meter öfver höjvattenytan i
Kalmar sund, samt med ett lutningsanlag på sidor-
na af 1:1. Detta lutningsanlag synes mig
vara tillräckligt, emå det vattnet, som kommer att
stå upp vid flod på wallens ena sida, alltså är
stillstående utan behöfver Wallen bygges af lera, som
hämtas vid stranden af Kalmar sund och har för-
rätningsmässigt ansetts nödigt, att, alldeles som en
genomsnittlig sand finnes närmast under mulle-
lagret, en fjärdelvägg af lera försänkes genom sand-
lagret, till den under sanden belägena leran på-
träffas, för att denna fjärdelvägg erhålla en tjock-
lek af 1,2 meter.

Fördämnungen i diket vid pumpen göres så-
lunda, att en spantvägg nedsläses till fast botten och om-
kring denna spantvägg fyllas med lera, så att waken er-
håller ett kron af 2 meters ~~bredd~~ och med ett lut-
ningsanlag på yttre sidan - den åt Kalmar sund af 1:2
och på inre sidan af 1:1.

Pumpen bör helst vara en skryfpump, som
drifves af ett amerikanskt vindhjul. Den skall

erhållas vid t. ex. Coluhults verkstad eller någon annan
mekanisk verkstad, hvarföre den ej närmare beskrefves.
Windmøtorn uppställes vid sidan af dammen wallen och
diket och sättes i förbindelse med pumpen medelst linor.

För bestämmande af pumpens storlek bör här an-
föras, att ytavrådet, hvariföre vattnet skall bortföras
är 737816 qm: meter. Samt nederbörssiffrorna visa en
stor likhet med de för Kalmar antecknade och då ut-
dröf en betydlig serie finnes för Bergsman, har under-
teknat ansetts sig böra begagna de för Kalmar uppgifna.
Se vi sålunda först på den under vintertiderna, den
december - mars, pågående nederbörden, befinnes att den upph-
går till 64,5 millimeter. Emedan denna nederbörd oftast
behöfver bortföras under en månad, skulle sålunda pump-
verket under en månad behöfva bortföra 47,582 kub:
meter eller per sekund 0,010 kub: meter.

Under sådana ovanligt stora nederbörds-
mängder som inträffade åren 1862 i Juni, 1865 och 1870
i Augusti, skulle pumpverkets afverkning förmåga
i motsvar den pågående nederbörds mängden, men dels
är sådana till yttre så synliga - i flera än 4 på en
observationstid af 12 år, dels är under Juli och
Augusti afvinstningen betydligt större än under
vintertiderna eller uppgående till nästan den
pågående per månadens storlek och i vissa fall
ännu högre, då den under vintertiderna är
afverstiger en tredjedel af nederbörden. Dessa höga
nederbörds mängder hafva sålunda ingen betydelse
för pumpverkets storlek. Med afse på den af-
vinstning som sker per sekund under vintertiderna
eller 1/3 af nederbörds mängden skulle sålunda pump-

verket behöfva afborda 12 sekund 0,012 buli meter.

Jordmånen är af utmärkt beskaffenhet, dels leomylla och dels dyjord, eller mylla på lera eller sand. Dyjorden är väl förmultnat och står på gräsen mot mylla. Dyjordens d. v. s. mukargräs djup eller alltså läge i förhållande till markjorden är i en särskild längd beskifvet, likasom äfven medel djupet. Marken är bevädd dels med epilabium, cories, juncusarter och andra gräs och halmgräs, dels med klöppurus, Urtia, Poa, Agrostis m. fl. gräs, samt med löfträd och buskar såsom björk, ask, län al m. fl. Med angifver en utmärkt jordmån och att odlingsmarken, efter afdräkning och odling kommer att bära utmärkta skördar af alla våra kulturväxter.

All jord som torrläggas är sålunda att län. för den jord som torrläggas endast för odling.

Beträffande gifven afdräkningen, hafva alla nödvändiga diken blifvit i plan lagda, såväl aflapsdiken som aflämnings- och afskärningsdiken. Backdiken hafva ansetts obehäfliga i de flesta ställen, emedan odlingslägenheten står intill höglänta åkrar och kommer att i en bråkmanj med dessa ingå.

Arealen i den mark som torrläggas utgör 30 hektar 14,6 ar eller 61,07 Tm². Kostnaderna för gifven afdräkningen och odlingen utgå enligt förslaget till 10,100 kronor eller i rundt tal 335, kronor per hektar.

Något laga hinder för fördränningen utgörande den ej mita, och intet af de i stängsel- & kungörelsen angående vissa vilkor för tillstånd

har det allmänna som till vätningsledning m. m. den 31 September 1879 omformålade fallen förefinnas. Något annat hinder mot fördragets uthörande finnes ej heller, emär hela odlingslägenheten i sin helhet en egen och intet vätningsverk eller dermed jemförlig byggnad finnes nedanför lägenheten.

Beträffande arbetets uthörande förslås, att arbetet fördelas på fem år, sålunda:

Under första året.

Årskapande och uppsättande af pumpverk	
Samt uppförande af wallen vid pumpverket	Nr 2,000-
Anläggande af det väsentligaste af wallen	" 700-
För X - XI i diket C. B. C. - D.	" 242-40
Tillägges för oförutsedda utgifter, arbets- tillägg m. m.	" 257-60 3,200

Under andra året.

Fullbordandet af wallen	Nr 444-80
Kloppdiken C. B. C. - D.	" 846-63
Liket F. B. - B.	" 873-29
Ad diket genom F från bilan Nr 4 till Nr 1	" 151-53
Tillägges för oförutsedda utgifter m. m.	" 283-75 2,600

Under tredje året.

Återstoden af diket F.	Nr 157-83
Liket B - 3	" 137-70
Ad genom C -	" 229-12
Tvårdiken genom Nr 2, 5 och 6 i diket F	" 435-68
Liket C. C. - 4	" 180-40
Bidiken till C -	" 60-48
Ad till D. -	" 312-30
Tillägges för oförutsedda utgifter m. m.	" 186-49 4,700.
	7,500

Under fjorde och femte åren

Odlingen

Rt 1473-35.

Landsdikningen

1004-84

Tjänstes för afrensade utgifter m.m.

121-81 2,600

Summa Kronor 10,100

Odlingen utföres lämpligast sålunda, att i den slåta eller med mycket små buskar bevädda jordmen blifva ning verkstalles, hwarefter plogtilltan beredes till matjord genom skarpa karpninggar. Bränning bör icke ega rum af något annat än gvisst och rötter. Sedan plogtilltan blifvit så beredd, göddas med Kaliumagnesia och supor. färdig. Den med buskar och små träd bevädda jorden behandlas på samma sätt d. v. s. medelst rathuggning och plöjning och bränning undant af gvisst och rötter i hela den tillredda arealen så hafre under förste och möjligen andra året, hwarefter ett ordnat cirkulär träsbruk införes. Såsom en för denna jorden lämplig cirkulation vill jag föreslå påljande:

- 1) Träda * 2) Råg 3) 4) 5) Klåver och tinnatj
6) hafre 7) Rattfrukt * 8) Korn 9) hafre.

Om den goda jorden är, hvaraf odlingslägen. huten består, är väl wad alla de påsträder som på dess afdikning och odling kunna nedläggas, Men jag är annat än tillstyrka företaget och emellan sigaren ännar såka bekomma Länsunderstöds af odlingsfanden förorda detta företag, till erhållande af länsunderstöden.

Så bör slutligen anmärkas att Länsunderstöds af statsmedel bekaunnts för i öderakre äns uppreusning samt för upptagande af Kanalen från Skono till Getnabo i Forsås socken. Inärheten

hafwa inga flera företag blifvit med Länsunderstöds af allmänna medel utförda

Skalar i September 1885

Daniel Leckblad.